

Suvestinė redakcija nuo 2001-03-01 iki 2001-11-28

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1998, Nr. [66-1916](#), i. k. 0981100NUTA00000892

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS
NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

1998 m. liepos 17 d. Nr. 892

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo (Žin., 1994, Nr. 43-772; 1998, Nr. 41(1)-1131) 29 straipsnio 8 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatus (pridedama).

2. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. spalio 6 d. nutarimą Nr. 944 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1994, Nr. 79-1490).

MINISTRAS PIRMININKAS

GEDIMINAS VAGNORIUS

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

IRENA DEGUTIENĖ

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS NUOSTATAI

Bendrosios nuostatos

1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau vadinama – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, ministerija) yra Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucija.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija vykdo įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestų socialinės apsaugos ir darbo sričių valstybės valdymo funkcijas ir įgyvendina šiose srityse valstybės politiką.

2. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, kitais Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Ministro Pirmininko potvarkiais, taip pat šiais nuostatais.

Ministerijos veikla organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės aprobuotais viešai paskelbtais strateginiais veiklos planais, kuriuose pateikiami pagrindiniai ministerijos uždaviniai ir jų įgyvendinimo būdai. Rengiami vienerių, trejų, penkerių ir dešimties metų ministerijos strateginiai veiklos planai, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės ilgalaikį strateginį veiklos planą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [189](#), 2001-02-21, Žin., 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

3. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija yra juridinis asmuo, turintis sąskaitą banke ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu bei savo pavadinimu.

4. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos uždaviniai ir funkcijos

5. Svarbiausieji Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos uždaviniai yra:

5.1. rengti pagal savo kompetenciją Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų projektus;

5.2. formuoti darbo rinkos, darbo rinkos profesinio mokymo, sveikatai nekenksmingų sąlygų ir saugos darbe, darbo apmokėjimo ir jo garantijų politiką;

5.3. formuoti ir įgyvendinti valstybinę socialinės paramos bei socialinių garantijų mažas pajamas gaunantiems gyventojams politiką;

5.4. formuoti vaikų, jaunimo, šeimos bei moterų ir vyrų lygių galimybių socialinės paramos ir darbo politiką;

5.5. numatyti pagrindines invalidų socialinės integracijos kryptis ir koordinuoti invalidų socialinės integracijos procesą;

5.6. formuoti valstybinio socialinio draudimo politiką;

5.7. užtikrinti valstybinio socialinio draudimo, socialinės paramos ir darbo sistemų funkcionavimą, reguliavimą bei tobulinimą;

5.8. analizuoti vykdomą socialinės apsaugos ir darbo, socialinių grupių politiką, jos ekonominį pagrindimą, prognozuoti pagrindinius socialinius rodiklius;

5.9. formuoti darbo ir socialinę politiką, susijusią su Lietuvos Respublikos integravimusi į Europos Sąjungą.

6. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, vykdydama jai pavestus uždavinius:

6.1. nustato savo veiklos prioritetus, rengia valstybinių socialinės apsaugos bei kitų programų projektus, kontroliuoja, kaip šios programos įgyvendinamos;

6.2. steigia naujas įstaigas rūpinasi ministerijos įsteigtų ar jai priskirtų įstaigų ir įmonių veikla;

Punkto pakeitimai:

Nr. [189](#), 2001-02-21, Žin., 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

6.3. formuoja ir įgyvendina valstybės politiką darbo santykių teisinio reguliavimo srityje;

6.4. formuoja darbo apmokėjimo ir jo garantijų užtikrinimo valstybinę politiką, nustato pagrindinius darbo apmokėjimo principus, rengia vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarką;

6.5. formuoja sveikatai nekenksmingų sąlygų ir saugos darbe politiką ir ją įgyvendina per ministerijos reguliavimo srities įstaigas, rengia priemones darbų saugai ir sveikatai darbe gerinti, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka vykdo saugos darbe valstybinį valdymą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [189](#), 2001-02-21, Žin., 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

6.6. koordinuoja Lietuvos darbo biržos ir Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos veiklą, atsižvelgdama į darbo rinkos poreikius, nustato jų veiklos tikslus ir uždavinius;

6.7. formuoja ir įgyvendina valstybinę darbo rinkos profesinio mokymo politiką, užtikrina darbo rinkos profesinio mokymo sistemos funkcionavimą ir tobulinimą;

6.8. vadovauja profesijų klasifikatoriaus rengimui ir tvarkymui bei darbo rinkos profesinio mokymo programų registro tvarkymui;

6.9. tvarko Užimtumo fondą ir viešai skelbia, kaip jis naudojamas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [189](#), 2001-02-21, Žin., 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

6.10. formuoja bei vykdo invalidų socialinės ir profesinės reabilitacijos ir integracijos strategiją, koordinuoja kompensacinės technikos centrų steigimą apskrityse;

6.11. kartu su kitomis įstaigomis ir institucijomis nustato medicininius ir socialinius invalidumo kriterijus, organizuoja invalidų aprūpinimą kompensacine technika, protezais, ortopediniais gaminiais bei kitomis priemonėmis, padedančiomis invalidams prisitaikyti buityje;

Punkto pakeitimai:

Nr. [189](#), 2001-02-21, Žin., 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

6.12. rūpinasi vaikų, jaunimo, šeimos, motinystės ir vaikystės socialinės apsaugos sistemos funkcionavimu, moterų ir vyrų lygių galimybių politikos įgyvendinimu socialinės apsaugos srityje;

6.13. koordinuoja valstybinio socialinio draudimo sistemos bei kai kurių strateginių jos kryptų plėtojimą;

6.14. analizuoja apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu teikiamų garantijų atitikimą jų interesus atsižvelgiant į valstybės galimybes, taip pat į valstybinio ir privataus socialinio draudimo suderinamumo galimybes;

6.15. vykdo Lietuvos Respublikos Vyriausybės politiką pensijų klausimais, teikia pasiūlymus dėl valstybės politikos tobulinant esamas pensijų sistemas ir kuriant naujas;

6.16. rengia dokumentus dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo, vykdo Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sprendimus, tvarko šių pensininkų apskaitą ir sprendžia jų aptarnavimo klausimus;

6.17. nustato privalomuosius socialinės paramos standartus, analizuoja, kaip įgyvendinama valstybinės socialinės paramos politika;

6.18. rengia ir taiko bazinius socialinių išmokų dydžius bei pajamų garantijų priemones;

6.19. analizuoja ir vertina vykdomą politiką jos kompetencijai priklausančiais klausimais bei šios politikos ekonominį pagrindimą, rengia konkrečios veiklos programas, jų išlaidų sąmatų projektus bei sąmatas ir teikia jas atitinkamoms valstybės valdymo institucijoms;

6.20. kaupia ir sistemina statistinę, mokslinę bei kitą informaciją piniginės socialinės paramos klausimais, analizuoja kitų valstybių patirtį teikiant socialines garantijas;

6.21. teikia metodinę paramą miestų ir rajonų savivaldybėms, skiriant socialines išmokas ir kompensacijas;

6.22. bendradarbiauja su apskričių viršininkais ir savivaldybės institucijomis, nevyriausybėmis organizacijomis, keičiasi informacija, teikia joms rekomendacijas ir pasiūlymus, kaip gerinti socialinę paramą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [189](#), 2001-02-21, Žin., 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

6.23. organizuoja socialinės paramos sistemos specialistų tobulinimąsi;

6.24. koordinuoja socialinės globos įstaigų veiklą, rūpinasi socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra;

6.25. dalyvauja rengiant ir įgyvendinant stichinių nelaimių, stambių avarių įmonėse padarinių likvidavimo socialines programas;

6.26. dirba pagal savo kompetenciją darbą, susijusį su teisės aktu, reguliuojančių pabėgėlio statusą, įgyvendinimu;

6.27. nustatyta tvarka pagal savo kompetenciją nagrinėja gyventojų pareiškimus, skundus bei pasiūlymus ir imasi reikiamų priemonių, kad būtų išspręsti juose keliama klausimai;

6.28. dalyvauja organizuojant įstatymų ir kitų teisės aktų derinimą su atitinkamais Europos Sąjungos teisės aktais, palaiko ryšius su atitinkamomis užsienio valstybių institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, tarp jų su Tarptautine darbo organizacija ir Europos Taryba;

6.29. pagal kompetenciją derina ir organizuoja techninės paramos iš užsienio programų projektų rengimą, koordinuoja PHARE, Pasaulio banko, Europos Tarybos Socialinio vystymo fondo bei dvišales investicijų ir techninės pagalbos programas;

6.30. pagal savo kompetenciją dalyvauja vykdant darbo ir socialinės apsaugos tarptautines programas socialinės apsaugos ir darbo srityje, rengia tarptautinių sutarčių projektus, organizuoja jų vykdymą, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar Ministro Pirmininko pavedimu atstovauja Lietuvos Respublikai užsienio valstybėse ar tarptautinėse organizacijose;

6.31. remia ir koordinuoja Lietuvos Respublikoje atliekamus mokslo tyrimus socialinės apsaugos, saugos darbe ir sveikatai nekenksmingų darbo sąlygų, gyventojų užimtumo ir darbo rinkos profesinio mokymo srityse;

6.32. informuoja visuomenę apie tai, kaip įgyvendinama darbo ir socialinės apsaugos politika, palaiko ryšius su visuomeninėmis organizacijomis, bendradarbiauja su darbuotojų ir darbdavių organizacijomis formuojant ir įgyvendinant šią politiką;

6.33. vykdo kitas įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų numatytas funkcijas.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teisės

7. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, įgyvendindama jai pavestus uždavinius, turi teisę:

7.1. gauti iš ministerijų ir kitų Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstaigų, mokslo ir studijų institucijų išvadas jų kompetencijos klausimais dėl ministerijos rengiamų įstatymų ir kitų teisės aktų projektų, susitarusi su šių įstaigų ir institucijų vadovais, pasitelkti jų atstovus bei specialistus klausimams, susijusiems su šių aktų projektų rengimu, spręsti;

7.2. sudaryti įstatymų ir kitų teisės aktų projektų rengimo, ekspertizių darbo grupes ar komisijas;

7.3. gauti nemokamai iš Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, ministerijų, kitų Vyriausybės įstaigų, nevyriausybinių organizacijų ir kitų įmonių, įstaigų, organizacijų duomenis bei informaciją ministerijos kompetencijai priklausančiais klausimais.

8. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija turi ir kitas įstatymų bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų suteiktas teises.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos darbo organizavimas

9. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai vadovauja ministras, kurį pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją skiria pareigoms ir atleidžia iš pareigų Respublikos Prezidentas Ministro Pirmininko teikimu.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrą gali laikinai pavaduoti tik Ministro Pirmininko paskirtas kitas Lietuvos Respublikos Vyriausybės narys. Pavaduojantis ministras nevykdo funkcijų, numatytų 11.9, 11.11 ir 11.12 punktuose;

Punkto pakeitimai:

Nr. [189](#), 2001-02-21, Žin., 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

10. Socialinės apsaugos ir darbo ministras, vadovaudamas jam pavestoms socialinės apsaugos ir darbo sritims, yra atsakingas Lietuvos Respublikos Seimui, Respublikos Prezidentui ir tiesiogiai pavaldus Ministrui Pirmininkui.

11. Socialinės apsaugos ir darbo ministras:

11.1. sprendžia ministerijos kompetencijai priklausančius klausimus ir yra tiesiogiai atsakingas už Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimą ministerijos kompetencijai priklausančiais klausimais;

11.2. užtikrina įstatymų, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, Respublikos Prezidento dekretų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, Ministro Pirmininko potvarkių ir kitų teisės aktų vykdymą;

11.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymų ir kitų teisės aktų projektus;

11.4. užtikrina Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Ministro Pirmininko pavedimų vykdymą;

11.5. leidžia įsakymus ir įsakymais patvirtintus kitus teisės aktus, tikrina, kaip jie vykdomi. Ministro leidžiami įsakymai ir kiti teisės aktai registruojami Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka. Įsakymus ir kitus teisės aktus pasirašo ministras. Prireikus leidžia kartu su kitais ministrais bendrus įsakymus arba įsakymais patvirtintus kitus teisės aktus;

11.6. teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei ministerijos veiklos ataskaitas, kaip vykdoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa bei jos įgyvendinimo priemonės, ir Ministro Pirmininko reikalavimu atsiskaito už savo veiklą;

11.7. *Neteko galios nuo 2001-03-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [189](#), 2001-02-21, Žin. 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

11.8. teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstaigų prie ministerijos nuostatų projektus. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavedimu tvirtina įstaigų prie ministerijos nuostatus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [189](#), 2001-02-21, Žin., 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

11.9. ministerijos sekretoriaus teikimu tvirtina ministerijos administracijos struktūrą pareigybių sąrašą ir kategorijas, neviršydamas darbo užmokesčiui nustatytų lėšų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [189](#), 2001-02-21, Žin., 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

11.10. tvirtina ministerijos administracijos padalinių nuostatus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [189](#), 2001-02-21, Žin., 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

11.11. skiria pareigoms ir atleidžia iš pareigų politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu skiriamus valstybės tarnautojus, ministerijos sekretorių, departamentų ir kitų įstaigų prie ministerijos, taip pat ministerijos įsteigtų ar jai priskirtų įstaigų bei valstybės įmonių vadovus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [189](#), 2001-02-21, *Žin.*, 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

11.12. tvirtina periodiškai atnaujinamus ilgalaikius (iki 10 metų) ministerijos strateginius veiklos planus;

11.13. *Neteko galios nuo 2001-03-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [189](#), 2001-02-21, *Žin.*, 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

11.14. *Neteko galios nuo 2001-03-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [189](#), 2001-02-21, *Žin.*, 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

11.15. vykdo kitas įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų jam suteiktas funkcijas.

12. Socialinės apsaugos ir darbo ministras koordinuoja ministerijos administracijos padalinių veiklą per viceministrus ir ministerijos sekretorių, o įstaigų prie ministerijos, kitų ministerijos įsteigtų ar jai priskirtų įstaigų – per šių įstaigų vadovus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [189](#), 2001-02-21, *Žin.*, 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

13. Viceministrai yra tiesiogiai atsakingi ministrui. Ministras vertina jų kompetenciją ir nustato jų įgaliojimus.

Viceministrai rūpinasi jiems ministro skirtais ministerijos darbo barais, per ministerijos sekretorių ir atitinkamus įstaigų prie ministerijų vadovus organizuoja ir užtikrina jų įgaliojimams priskirtose srityse ministro nustatytos politikos įgyvendinimą, teikia ministrui įstatymų ir kitų teisės aktų projektus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [189](#), 2001-02-21, *Žin.*, 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

14. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija turi savo administraciją, kuriai vadovauja ministerijos sekretorius. Jis gali turėti pavaduotoją.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos administracija susideda iš departamentų, skyrių ir kitų padalinių.

Prie ministerijos gali būti įsteigti departamentai ir kitos įstaigos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [189](#), 2001-02-21, *Žin.*, 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

15. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sekretorius:

15.1. atsako už ministerijos vadybą, teisės aktų (projektų) rengimą, organizuoja ir kontroliuoja visų ministerijos administracijos padalinių veiklą vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar ministro patvirtintomis konkrečiomis priemonėmis Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai įgyvendinti;

15.2. atsako už ministerijos ūkinę bei finansinę veiklą;

15.3. teikia ministrui tvirtinti administracijos struktūrą ir pareigybių sąrašą;

15.4. organizuoja ministro įsakymų projektų rengimą, pagal savo kompetenciją leidžia vykdomojo pobūdžio potvarkius;

15.5. skiria pareigoms ir atleidžia iš pareigų savo pavaduotoją, ministerijos administracijos padalinių vadovus, kitus ministerijos valstybės tarnautojus, išskyrus politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus;

15.6. atlieka kitas ministro jam pavestas funkcijas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [189](#), 2001-02-21, *Žin.*, 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

16. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje sudaroma kolegija – ministro patariamoji institucija. Ministras yra kolegijos pirmininkas, o viceministrai, ministerijos sekretorius – jos nariai. Į kolegijos sudėtį gali būti įtraukti ir ministerijos sekretoriaus pavaduotojas bei kiti ministerijos, kitų institucijų ir organizacijų atstovai. Į kolegijos posėdžius gali būti kviečiami kitų ministerijų, valstybės ir kitų institucijų bei organizacijų atstovai ir mokslininkai šių sutikimu.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kolegijos narių skaičių nustato ir kolegijos personalinę sudėtį bei darbo reglamentą tvirtina ministras. Jis taip pat teikia kolegijai svarstyti klausimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [189](#), 2001-02-21, Žin., 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [189](#), 2001-02-21, Žin., 2001, Nr. 18-551 (2001-02-28), i. k. 1011100NUTA00000189

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 17 d. nutarimo Nr. 892 "Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo